

Bedömningsreglemente Föl

2009

**Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen
247 47 Flyinge**

Tel: 046-646 50 Fax: 046-527 24
info@asvh.se www.asvh.se

1. INTRODUKTION.....	3
1.1 Målsättning.....	3
1.2 Fölbedömning.....	3
1.3 Riksföl.....	3
1.4 Regionalt fölchampionat	4
2. ALLMÄNNA BEDÖMNINGSGREGLER OCH ANVISNINGAR.....	4
2.1 Bedömningsbara föl	4
2.2 Anmälan, Ansvar, Godkännande	4
2.3 Färg på pappren ” – Vad gäller? 2009.....	5
2.4 Arrangör	6
2.5 Bana.....	6
2.6 Tidsplaner.....	6
2.7 Domarnämnd.....	6
2.8 Utrustning.....	7
2.9 Klassindelning, Hoppstammade föl / Gångartsstammade föl (<i>från 2009</i>).....	7
2.10 Visning	7
2.11 Kritik och klassindelning vid fölbedömning.....	8
2.12 Regionalt fölchampionat och Riksföl.....	8
3. ÖVRIGT.....	9
3.1 Stambokföring av sto	9
3.2 Jäv och överklagan	10
3.3 Kontaktpersoner ASVH Service AB.....	11

Ändringar och tillägg 2009 är kursiverade.

1. INTRODUKTION

Förändring i fölreglementet 2009

Hoppstammade och dressyrstammade föl visas i olika klasser.

2007 presenterade Maria Edlén ett examensarbete som utförts på uppdrag av ASVH, i studien jämförde jämförde Edlén ett stort antal resultat från fölbedömningar med samma hästars resultat på 3-årstest. Samma 60-poängsskala användes vid båda bedömningarna.

Sammanfattningsvis och i korthet visar studien att:

- sambanden mellan resultat som föl och 3-åring är höga för exteriör och gångartsegenskaper men svaga för hoppegenskaper
- *de enskilda egenskaper där störst samband finns är typ och gångarter*
- *de enskilda egenskaper där lägst samband finns är extremiteter*
- inget bedömningsmoment kan tillräckligt väl förutsäga framtida hoppstalng hos f
- *ett samband finns dock mellan galoppbetyg som föl och hoppbetyg som 3-åring*

Studien rekommenderade klassindelning för dressyr resp. hoppstammade föl för rättvisare bedömning.

1.1 Målsättning

Målsättningen för Fölbedömning/Riksföl/Regionalt Fölchampionat är att i första hand vara till stimulans för uppfödarna att tidigt ägna sig åt fölet och ge möjlighet till handel med föl av god klass inom och utom landet.

Fölbedömning är för rasen varmblodiga ridhästar en visning/bedömning.

För närvarande är Fölbedömningen officiell men ej avelsvärderande.

Resultaten rapporteras dock till ASVH och arkiveras för eventuell framtida ny utvärdering.

Riksföl och Regionalt fölchampionat är en **Utställning**.

1.2 Fölbedömning

Fölbedömningar sker över hela landet under tidsperioden juli – augusti.

Regional avelsförening eller annan fälthuvudman (hushållningssällskap) är arrangör för fölbedömning. Protokollen är desamma överallt och man eftersträvar en enhetlig bedömning, bland annat genom kontinuerlig domarutbildning.

Visning vid officiell fölbedömning får **endast ske en gång/år**. Visas fölet vid fler tillfällen är det den första bedömningen som är officiell om inte dispens medgivits.

1.3 Riksföl

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen arrangerar årligen Riksfölutställningar.

Bedömningsbara föl

Fölen ska vara berättigade att införas i:

Grundstambok avdelning I (gröna papper - löpnr fr.o.m. 1001 och uppåt) samt

Grundstambok avdelning III (gula papper - med 54 raskod och löpnr fr.o.m.1001 och uppåt)

Föl som erhållit lägst 48 p på regional fölbedömning är inbjudna till Riksföl.

1.4 Regionalt fölchampionat

Föl som erhåller lägst klass I (oftast sätter dock den arrangerande föreningen gränsen vid lägst 47 p) på officiell fölbedömning erhåller en inbjudan till regionalt Fölchampionat. Vissa föreningar kan ha sitt Fölchampionat samma dag, direkt efter fölbedömningen, eller att det anordnas vid en senare tidpunkt. De föreningar som anordnar Fölchampionat samma dag **måste** ha två olika protokoll, ett för fölbedömningen och ett för Championatet.

OBS! Regionalt fölchampionat är ej kvalificerande till Riksföl.

Vid Riksföl och Regionalt fölchampionat används särskilda bedömningsprotokoll och särskilda beräkningsgrunder.

2. ALLMÄNNA BEDÖMNINGSREGLER OCH ANVISNINGAR

2.1 Bedömningsbara föl

För att få delta i fölbedömning måste fölet vara minst 30 dagar gammal.

Fölen ska vara berättigade att införas i:

Grundstambok avdelning I (gröna papper - löpnr fr.o.m. 1001 och uppåt)

Grundstambok avdelning II (vita papper - löpnr fr.o.m. 6001 och uppåt)

Grundstambok avdelning III (gula papper - med 54 raskod och löpnr fr.o.m. 1001 och uppåt)

2.2 Anmälan, Ansvar, Godkännande

Anmälan skall ske enligt proposition, via Internet eller på ASVHs anmälningsblankett. Om anmälan sker via Internet skall numret på fölets registreringsansökan anges. Sker anmälan via traditionell anmälningsblankett skall kopia på fölets registreringsansökan bifogas .

Ägare eller ombud som anmäler häst till av ASVH sanktionerad bedömning är skyldig att se till att

- hästen ej under de tre senaste veckorna före bedömningens början visat några tecken på smittosam sjukdom
- att hästen under de tre senaste veckorna före bedömningens början inte varit uppställd i stall där smittosam hästsjukdom såvitt känt förekommit
- att hästen är erforderligt tränad för deltagande samt såvitt ägaren vet fullt frisk
- uppfylla de förpliktelser han åtagit sig i och med anmälan bland annat erläggande av anmälningsavgift
- följa gällande bedömningsreglemente samt föreskrifter och anvisningar utfärdade av lokal bedömningsledning
- förvissa sig om att hästen inte fått, och själv inte ta, otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start

I och med anmälan godkänner ägare eller ombud att

- ASVH äger rätt till kopior på bedömningsprotokoll
- Resultaten få publiceras på lämpligt sätt, även på Internet
- Resultaten får användas för forsknings- och utvecklingsändamål

2.3 Färg på pappren ” – Vad gäller? 2009

Från och med 2006 är deltagande i ASVHs unghästbedömningar förbehållet hästar registrerade i Grundstambok I, II och III, dvs. med grönt, vitt eller gult pass. Fullständiga krav för registrering i Grundstambokens olika delar finns i ASVHs Sto & Unghästreglemente eller ASVH Hingstreglemente på www.asvh.se

Från föl till 4-åringar

Stambok Register	Färg på pass	Ras kod	Löp nr Serie	Får starta i eller ta del av...									
				Föl-besiktn.	Riksföl	3-års test	Rikssto	3-års Champ	Stimulans paket 3-åriga dpl.sto	Kvalitet. bed. **	4-års Champ från kvalitet	4-års Champ från sporten **	Diplom 3, 4, 5-åringar
Grundstambok													
I	Grön	04	1001-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
I	Grön	03		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
I	Grön	02		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
I	Grön	01		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
II	Vit	04	6001-	x	-	x	-	x	-	x	x	x	x
III	Gul	54	1001-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
IV	Grå	04	8201-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-
Register I	Grå	04	8301-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-
Register II	Grå	54	9001-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-
Register III	Grå	59		-	-	-	-	-	-	-	-	x	-

5- och 6-åringar

Stambok Register	Färg på pass	Ras kod	Löp nr Serie	Får starta i eller ta del av...			
				5-års Breeders **	5-års Champ **	6-års Breeders **	6-års Champ **
Grundstambok							
I	Grön	04	1001-	x	x	x	x
I	Grön	03		x	x	x	x
I	Grön	02		x	x	x	x
I	Grön	01		x	x	x	x
II	Vit	04	6001-	x	x	x	x
III	Gul	54	1001-	x	x	x	x
IV	Grå	04	8201-	-	x	-	x
Register I	Grå	04	8301-	-	x	-	x
Register II	Grå	54	9001-	-	x	-	x
Register III	Grå	59		-	x	-	x

** Sto som haft föl som 4-åring kan utnyttja ”Årsbonus”, dvs. tävla med ett år yngre hästar, under förutsättning avkomman är registrerad med grönt, vitt eller gult pass.

2.4 Arrangör

Arrangör ska tillhandahålla katalog över anmälda föl.

Arrangören skall också tillhandahålla speaker som presenterar bedömningen, härstamning, ägare, uppfödare och om fölet är till salu.

- På platser med få deltagare kan domaren hinna med att också vara speaker och presentera fölen, enligt överenskommelse med arrangören.

Arrangören ska tillhandhålla prisrosetter till samtliga bedömda föl enligt tabell kap. 2.11.

2.5 Bana

Bedömningen skall ske på bana ca 20 * 40 m i ridhus eller på inhägnad ridbana med sandbotten.

För domare och funktionärer skall banan avgränsas i mitten med dressyrstaket.

- En oval eller sexkantig relativt stor avgränsning mitt i ridhuset eller på ridbanan ger en naturlig bana för sto och föl att visa sina rörelser på och det blir enklare att ge lugn drivning/piskhjälp om det behövs.

Om längre ridhus/ridbana används skall ”övertalig” del avskärmas.

Avspärning sker med hjälp av plastband, typ avspärningsband, alternativ bommar. Rep får ej användas. Plastband som skär av hörnen skall användas.

- Spegel skall täckas, eller om de sitter på en kortsida spärras denna sida av med hinderstöd och bommar eller plastband. Det har förekommit att föl försökt hoppa ”ut” genom spegelväggen.

2.6 Tidsplaner

Antalet starter per dag:

Fölbedömning: begränsat till 50 stycken, inkl. ston som skall stambokföras.

Antal anmälda föl per plats får ej understiga 10 stycken.

Undantagsvis kan dispens medges av ASVH.

Riksföl: begränsat till 40 stycken. Vid för stort antal anmälda föl äger arrangören rätt att fastställa prioriteringsordningen (efter poäng).

Regionalt fölchampionat: begränsat till 40 stycken. Vid för stort antal anmälda föl äger arrangören rätt att fastställa prioriteringsordningen (efter poäng).

2.7 Domarnämnd

Domarnämnden bör bestå av två av ASVH godkända domare som dömer tillsammans, varav en **skall** vara exteriördomare. Om endast en domare anlitas skall det vara en A-domare

- Vid stort deltagarantal är det särskilt angeläget att man har två domare och de bör då komplettera varandra kompetensmässigt.

En aspirant eller praktikant kan finnas med men ingår ej i domarnämnden. Om praktikant deltar är denne sekreterare.

Ägare / förare / medhjälpare skall sköta visningen efter anvisningar från domaren. Fölet bedöms som den visas

Otillåten behandling av häst

Spö eller piska får inte användas som bestraffning utan endast som anvisning. Hårda slag är en form av olämplig bestraffning.

Som olämpligt uppträdande mot hästen räknas varje åtgärd som har karaktär av bestraffning. Olämpligt uppträdande medför avstängning

Uteslutande av häst från bedömning

Om domare finner att deltagande häst visar tydlig hälta som inte kan betraktas som en tillfällig orenhet i gången avbrytes bedömningen.

Domare kan meddela startförbud för eller avbryta bedömningen av häst vars prestationsförmåga, kondition eller allmäntillstånd bedöms göra deltagande i bedömningen olämpligt eller stötande för allmänna opinionen.

2.8 Utrustning

Under förberedelser och vid ur- och pålastning skall stoet vara tränat och fölet ledas.

Träna gärna att visa fölet med grimma och grimskäft, samt att ställa upp fölet med sidan mot domare och publik. Om möjligt skall sto och föl vara flätade.

Ägare / förare / medhjälpare skall vara prydligt och ändamålsenligt klädda samt bära godkänd hjälm med knäppt hakband vid allt handhavande av sto och föl på bedömningsplatsen.

Korrekt klädsel för visning vid hand är vita/ljusa byxor samt blå/mörk tröja och skor lämpliga att springa i.

Stoet skall vara försedd med nummerlappar under bedömningen (tillhandahålls ej av arrangören).

- Vi rekommenderar att nummerlapparna sätts på stoets träs då nummerlappar på fölets grimma skymmer och drar uppmärksamheten ifrån ett vackert fölhuvud.

2.9 Klassindelning, Hoppstammade föl / Gångartsstammade föl (från 2009)

Vid anmälan skall det anges om fölet ska delta i klass för hoppstammade eller gångartsstammade föl. Om ägaren inte anger detta vid anmälan placeras fölet i endera gruppen av arrangören utifrån faderns huvudinriktning.

Fölen i de båda grupperna bedöms på samma sätt och enligt samma poängskala.

2.10 Visning

Tänk på att visningen sker i en främmande miljö som är obekant för sto och föl.

Varje föl visas enligt följande:

1. Sto och föl leds in och fölet ställs upp med sidan mot publiken.
2. Visning av sto och föl vid hand i skritt och trav efter domarens anvisningar
3. Fölet släpps, visaren springer med stoet på fyrkantsspår för att fölet ska visa sin trav.
 - Visningen sker i högervarv och visaren springer på ytterspår med stoet innanför sig. Detta görs dels av säkerhetsskäl, det är mindre risk att få fölet över sig eller träffas av en spark och dels för att domaren ser föl och sto bättre.
 - Tänk på att föl har lättare att visa sina gångarter om stoet travar i jämnt och ganska friskt tempo. Visaren/visarna måste kunna följa hästen i trav ett/flera varv på ridbana/ridhus.
4. Stoet släpps för att fölet ska få visa sin galopp.

2.11 Kritik och klassindelning vid fölbedömning

Varje föl bedöms efter en 60 – poängsskala:

Typ	1-10 poäng
Huvud, hals och bål	1-10 poäng
Extremiteter och rörelsernas korrekthet	1-10 poäng
Rörelsemekanik i skritt	1-10 poäng
Rörelsemekanik i trav	1-10 poäng
Rörelsemekanik i galopp	1-10 poäng

Poäng

60 - 45 poäng
44 poäng eller lägre samt
då hästen erhåller någon delpoäng under 5

Klassindelning

Klass I
Klassindelas ej

Rosett:

Blå
Deltagarrosett

Samtliga föl erhåller rosett efter klassindelning

Muntlig kritik ges i form av en verbal beskrivning av fölets egenskaper så som den bedöms.

Skriftlig kritik med poäng i form av bedömningsprotokoll, erhålls på platsen eller sänds till hästägaren efter avslutad bedömning.

Föl med 48 p eller högre på fölbedömning är inbjudna till Riksföl.

2.12 Regionalt fölchampionat och Riksföl

Fölchampionat och Riksföl är utställningar. Det är helhetsintrycket för dagen som bedöms och avgör vilka föl som går vidare till slutring/final i resp. kategori hopp- och dressyrstammade föl.

Deltagande föl bedöms i 3 moment Typ, Gångarter och Allmänt intryck/utvecklingsbarhet som vardera inverkar med 1/3 på slutresultatet. Betyg för gångarter blir medeltalet av de tre delbetygen för skritt, trav och galopp.

Poängen redovisas som procenttal och ges endast till de tre främsta finalfölen, övriga finalföl är likaplacerade. Samtliga föl får både muntligt och skriftligt omdöme.

Fölen visas gruppvis på ring innan slutomdöme och rosett delas ut eller besked om fölet går vidare till slutring/final.

Vid regionalt fölchampionat med få deltagare kan semifinal uteslutas. Arrangören äger rätt att avgöra hur många föl som ska vara i final.

Detaljerade bestämmelser för genomförandet av Riksföl finns i propositionen på www.asvh.se.

3. ÖVRIGT

3.1 Stambokföring av sto

Allmänt

För att kunna införas i Riksstambok ska ett sto vara 3 år eller äldre och ha lämnat minst en avkomma efter av ASVH Service AB godkänt avelsvärderad hingst. Stoet ska ha visats vid avelsvärderande bedömning vid lägst 3 års ålder och därvid ha erhållit poäng motsvarande minst klass III/34 p enligt 50-poängsskalan, 41 p enligt 60-poängsskalan, i någon disciplin vid 3-årstest, eller vid annan senare bedömning lägst klass III exteriört/ 34 p enligt 50-poängsskalan, ingen delpoäng under 5. Lägsta mankhöjd 154 cm.

Ston som har resultat från avelsvärderande bedömning

Anmälan till stambokföring och kopia på protokoll från avelsvärderande bedömning skickas tillsammans med kopia på avkommans registreringsbevis och stoets egna eventuella prestationer till ASVH Service AB, Stambokskontoret, 247 47 Flyinge

Ej tidigare visade/bedömda ston yngre än 10 år

Sto som inte tidigare visats på avelsvärderande bedömning måste visas vid premiering, fölbedömning eller kvalitetsbedömning, med samma minimikrav som ovan, för att stambokföring skall kunna ske.

Ston äldre än 10 år

Ston som ej tidigare visats på avelsvärderande bedömning ska vid exteriörbedömning ej poängbedömas (om inte ägaren särskilt begär detta) men **skall** tilldelas klass I-IV och ges ett muntligt och skriftligt omdöme. För att kunna stambokföras ska stoet bedömas vara av lägst klass III motsvarande 34 p enligt 50-poängsskalan, 41 p enligt 60-poängsskalan, exteriört.

Sto visat vid flera avelsvärderande bedömningar

Ston som visas vid flera avelsvärderande bedömningar skall bedömas vid varje tillfälle. Dock gäller högsta bedömningspoäng vid stambokföring.

Fullständiga uppgifter om stambokföring, regler och krav, finns i ASVH Service ABs

Sto & Unghästreglemente som kan hämtas på www.asvh.se

Där finns också blanketter för anmälan till stambokföring.

3.2 Jäv och överklagan

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer:

Vad som sägs nedan gäller domare. Domare får ej bedöma häst där

1. domaren under närmast föregående tre månader regelbundet instruerat eller har ridit den. Som regelbundet räknas en - flera gånger per vecka.
2. domaren eller nära anhörig till denna är eller har varit hästens ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande.
3. domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder. Ej heller får domare eller nära anhörig delta genom att rida eller visa häst i aktuell bedömning.
4. domaren är/varit anställd till den som äger hästen/hästarna under de tre senaste månaderna.

Då flera jävsförhållanden kan förväntas skall aktuell domare bytas ut.

Det som sägs om domare gäller i tillämpliga delar även aspirant, praktikant, bedömningsledare, överdomare och domarsekreterare.

Protest

Protest avfattas skriftligen och skall åtföljas av 50 kr vilka av organisationen återbetalas om protesten godkännes. Bevisningen åligger den protesterande. Protesten mot domarutslag vad gäller värdesättningen av uppvisningen kan aldrig upptagas till prövning.

Rätt att avge protest tillkommer den person som ett beslut berör t ex hästägare, visare, medhjälpare.

Protest ställes till överdomaren/bedömningsledaren och lämnas till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser:

1. beträffande hästs behörighet att starta senast före bedömningens början
2. beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
3. beträffande resultat senast 1 timma efter bedömningens slut. Har omständigheter vid eller efter bedömningen omöjliggjort protests avgivande inom ovan angiven tid må den inställas till ASVH Service AB senast fem dagar efter bedömningen.

Utslag fälles så snart ske kan av överdomaren efter verkställd utredning på platsen. Utslag delges den klagande skriftligt. Skriftligt besvär över överdomarens utslag må inlämnas till ASVH Service AB senast en vecka efter bedömningen. Utslag från ASVH Service AB:s styrelse eller av dem bemyndigad instans som vid behov föregås av ytterligare utredning delges den klagande skriftligt.

Överklagan

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas.

Överklagan sker skriftligt till ASVH Service AB, Roslösvägen 11, 247 47 FLYINGE

Detta skall göras inom tre veckor från det att klaganden fått ta del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som begärs och de omständigheter vilka åberopas till stöd för begäran om ändring.

I övrigt hänvisas till ASVH Service AB's Sto & Unghästreglemente

Böter

Vid överträdelse mot ASVH Service AB's bestämmelser eller för olämpligt uppträdande mot eller olämpligt yttrande om funktionär eller bedömningsorganisation eller för åtgärd i övrigt som kan skada sportens anseende kan vederbörande ryttare, för minderårig dennes målsman, hans medhjälpare, anmälare, hästägare, domare, funktionär, bedömningsledare eller organisation ådömas straff.

Straff som kan ådömas av ASVH Service AB:s styrelse eller av dem i ärendet bemyndigad instans.

1. Varning
2. Böter 50-10.000 kronor
3. Avstängning för all verksamhet eller delar av verksamhet inom asvh service ab och Svenska Ridsportförbundet ordnade aktiviteter. I sådan avstängning kan i förekommande fall jämväl vederbörande häst(ar) inkluderas. Ådömda böter tillfaller ASVH Service AB och skall erläggas inom 10 dagar efter beslutets delgivning.

3.3 Kontaktpersoner ASVH Service AB

Fölbedömningarna samordnas från ASVHs kansli

Anna Cederström, ASVHs kansli,
Roslösvägen 11, 247 47 Flyinge

046-646 50, fax 046-527 24

anna@asvh.org

Ansvarig för unghästfrågor i ASVHs styrelse:

Ingrid Lewin
Nysätter 45037, 705 91 Örebro

019-22 71 16, 0708-4113 70

ingrid.lewin@asvh.org

Håkan Waltersson
Kumle 2223, 264 92 Klippan

0435-191 37, 0706-30 22 54

hakan.waltersson@sveland.se

Ansvarig för domarfrågor:

Jan-Ove Olsson
Risebergagården 1482, 260 70 Ljungbyhed

0435-44 33 60, 070-222 93 76

olsson.jan-ove@telia.com